



Det mægtige maleri "Lyspassion 2" er helt bevidst et komplementært modstykke til Krøyers berømte "Sankt Hans Blus på Skagen Strand. 1906".

Foto: Janne Klerk

Sanselig rodeorden

SKAGEN: Den danske Barcelonamaler Lars Physant i sam- og modspil med nationalkoryfæer som Utzon og Krøyer på kunstudstilling i Skagen Odde Naturcenter

Af Christian Schultz-Lorentzen
redaktion@nordjyske.dk

Den sikre vej til kunstnerisk impotens er at lade sig diktere af kravet fra sit publikum.

En velkendt sandhed, som ikke just kendetegner den 54-årige danske maler Lars Physant, der frem til 14. august er aktuel med en på flere måder særpræget kunstudstilling på Skagen Odde Naturcenter – "Panta Rei. Solen er ny hver dag, og den har samme bredde som en menneskefod".

Her bydes der på noget så sjældent som et kunstnerisk sam- og modspil med arkitekten Utzon og maleren Krøyer, som på hver sin måde har sat sit velkendte kulturpræg på den salte top af Danmark. Lars Physant forsøger således at forvandle udstillingslokalet til et Ut-

zon-inspireret kirkerum fra det 21. århundrede med masser af udfordringer til den kristne ikonografi, mens et af Krøyers hovedværker udsættes for en nyfortolkning med inspiration fra Indien.

Lars Physant, der i 16 år har haft hjemsted i den catalanske hovedstad Barcelona, er kendt for at eksperimentere med selve begrebet maleri på ofte irregulære reliefstrukturer med lærred på træ. Med farver, lys og ikke mindst de opdeltede billedflader udfordres opfattelsen af maleriets muligheder. Et kunstnerisk eksperiment, der ikke er gået upåagtet hen. Lars Physant var som gæstekunstner den bedst sælgende på kunstnersammenslutningen Corners udstilling på Sophienholm sidste år. På en tilsvarende ud-

stilling i år var Hans Nielsen gæst, og han inviterede kunstmaleren til at udstille i Skagen Odde Naturcenter.

Bare for godt

- Det helt overordnede motiv, eller kald det bare budskab, hvis du vil, ligger i energifordelingen og eksperimenterne med maleriets opdeltede overflade, den simultane perception af de mange enkeltdele i billedet. Dét som direktøren for Skagens Museum, Lisette Vind Ebbesen, i kataloget kalder entropien i mine værker, fortæller maleren, der de seneste to år har fået Vendsyssel Kunstmuseums atelier og kunstnerbolig stillet til rådighed af direktøren Sine Kildeberg. Det er blandt andet værker inspireret herfra – alle med overtitlen "Vindens Geometrier" – som ud-

stilles i Utzons arkitektoniske "ørkenfort".

Blandt de 27 udstillede værker finder man det vældige værk "Lyspassion 2", som er inspireret af – men også et komplementært modstykke - til Krøyers berømte "Sankt Hans Blus paa Skagen Strand. 1906". Et monumentalt maleri, der gjorde et uudsletteligt indtryk på Lars Physant, da han som 16-årig første gang så værket.

- Det forekom så rystende overlegent godt malet, at jeg selv måtte vente yderligere et par år, inden jeg for alvor turde prøve at udtrykke noget selvstændigt gennem pensler, fortæller Lars Physant, hvis "Lyspassion 2" har de samme fysiske mål, 149,5 gange 257 centimeter, som Krøyers nationalklenodie. Det har også bålet

som samlende fokus, men en 180 graders diametralt modsat oplevelse: Ligbålene i Hinduismens allerhelligste ved Ganges i Varanasi i Indien.

- Da jeg stod i en af mit livs vendepunktsoplevelser i Manikarnika Ghat i Varanasi for to år siden – det allerhelligste sted for hinduerne – så jeg ligbrændingerne. Jeg kunne i forhold til bålet mærke både det velkendte "hyggelige" Sankt Hans Bål samt noget befriende. Jeg græd som pisket. Det var den opstemmede sorg efter min mors død, der endelig kunne bryde helt igennem, fortæller Lars Physant om inspirationen til "Lyspassion 2".

Du har bevidst indbygget referencer til Krøyers billede?

- For at genføle intensiteten, da jeg så Krøyers maleri



Den 54-årige kunstner Lars Physant bor til daglig i Barcelona, men har de sidste to somre haft kunstnerboligen i Vendsyssel Kunstmuseum stillet til rådighed. Foto: Janne Klerk

første gang, valgte jeg ikke blot samme størrelse til mit billede. Marie Krøyer og Hugo Alfvén optræder også i baggrunden diskret, og Drachmanns-skikkelsen er arketypisk forvandlet til Rabindranath Tagore – indisk digter, nobelprismodtager og Gandhis ven i uafhængighedskampen. Kort sagt: Min skandinaviske/europæiske/occidentale bevidsthed vendt 180 grader med bålet som omdrejningspunkt, fortæller Lars Physant, som har tilegnet et af sine udstillingsaktuelle malerier til

» Det konstante skift i fokus mellem det indre og ydre er noget, jeg altid selv arbejder med.

LARS PHYSSANT, kunstner



Vindens meditation.



Solvind.



Vindens lys.



Vindens hjørner.

kunstneren Frede Christoffersen, der var et af de mest markante medlemmer af Vrå-udstillingen, der netop har åbnet op for sin 69. udstilling.

- Hans ide med at male naturalistisk ekspressivt, hvad han så på sin egen nethinde, har jeg længe syntes var genialt og usædvanligt: Det at

bevæge sig mellem det indre og det ydre i et stærkt male- rick udtryk, er fantastisk. Det konstante skift i fokus mellem det indre og ydre er noget, jeg altid selv arbejder med, lyder det fra Lars Physant, hvis værker i Skagen Odde Naturcenter er opstillet efter en overordnet og tankeinspirerende plan.

- Lysindfaldet i salen fik mig til at tænke på Utzons kirke i Bagsværd, selv om hvælvet ikke er rundt. Men det gav mig en klar oplevelse af et kirkerum, som jeg blandt andet har udtrykt i et triptykon, inspireret af Hieronimus Bosch "De jordiske lysters have", hvor midterstykket er "Lyspassion 2".

- Venstresiden er en oprindelig del, en paradisisk del, der knytter sig til elementet vand. Højresiden er en undergangsdal, der viser menneskekroppens afslutning i et ligbål. Efter elementerne vand og ild, dukker elementet luft op i form af "Vindens geometrier". Det er billeder med inspira-

tion og motiver fra Vendsysels ydre rum, der jo altid er mærket af vinden. Og vinden er naturligvis i et kirkerums kontekst synonymt med Helligånden og dens kræfter. Maleriet med ligbålet umiddelbart før "vindbilerne", hedder da også "Tunger af ild", fortæller Lars Physant, der med sam-

lingens cirkulære forløb, stiller flere spørgsmål. Måske især om et kristent alterbillede kan tage motivisk udgangspunkt i det allerhel- ligste fra en anden religion.